Tsjechië

Informatie volgt.

Laatst bijgewerkt: december 2025

In Tsjechië valt loopbaanbegeleiding onder twee ministeries: Onderwijs, Jeugd en Sport en Arbeid en Sociale Zaken. De wettelijke basis hiervoor ligt in de *Onderwijswet*, de Wet op het Hoger Onderwijs en de Werkgelegenheidswet.

Naast deze formele structuur groeit een informeel netwerk van non-profit- en commerciële aanbieders, zoals maatschappelijke organisaties, regionale overheden, onderwijsprofessionals, arbeidsbemiddelaars en zelfstandigen.

Sinds 2010 zorgt het Nationaal Begeleidingsforum (NPF) voor afstemming en verdere ontwikkeling. Dit adviesorgaan ondersteunt beide ministeries en bestaat uit vertegenwoordigers van de ministeries, hun uitvoeringsorganisaties en aanbieders van loopbaanbegeleiding.

Aanbod

De verlening van loopbaanbegeleiding verschilt voornamelijk per doelgroep en wordt geregeld door verschillende wettelijke kaders.

Loopbaanbegeleiding in het regionale onderwijs

Op basisscholen, middelbare scholen en hogere beroepsscholen (regionaal onderwijs) is de directeur wettelijk verplicht om een schoolbegeleidingscentrum (ŠPP) op te richten. De minimale verplichte bezetting van dit centrum omvat een schoolpreventiemethodoloog en een onderwijsadviseur. Indien beschikbaar kunnen ook andere specialisten worden betrokken, zoals schoolpsychologen, orthopedagogen of sociaal pedagogen. Loopbaanbegeleiding maakt deel uit van de taak van de onderwijsadviseur, die leerlingen en hun wettelijke vertegenwoordigers ondersteunt bij het maken van hun eerste loopbaankeuze. Scholen, hun leerlingen en hun ouders kunnen daarnaast gebruikmaken van de diensten van onderwijsadviescentra (pedagogisch-psychologische adviescentra, centra voor speciaal onderwijs) en van het Informatie- en Adviescentrum voor Loopbaankeuze en -verandering van het Arbeidsbureau van Tsjechië.

Loopbaanbegeleiding in het hoger onderwijs

Volgens de Wet op het Hoger Onderwijs zijn universiteiten verplicht om informatie- en adviesdiensten te bieden aan kandidaten, studenten en andere belangstellenden met betrekking tot hun studie en de arbeidsmarktpositie van afgestudeerden.

De universiteit bepaalt zelf op welke wijze deze diensten worden aangeboden binnen haar langetermijnplan.

Loopbaanbegeleiding binnen de openbare arbeidsbemiddeling

Het Arbeidsbureau van Tsjechië biedt loopbaanbegeleiding aan werkzoekenden en belangstellenden via gespecialiseerde centra, de zogeheten Informatie- en Adviescentra voor Loopbaankeuze en -verandering (IPS).

Deze centra bieden loopbaanbegeleiding aan jongeren en andere doelgroepen, werken samen met scholen, organiseren groepsbegeleiding voor de eerste loopbaankeuze en bieden individuele consultaties aan leerlingen en hun wettelijke vertegenwoordigers.

Andere aanbieders van loopbaanbegeleiding

Loopbaanbegeleiding is een dynamisch ontwikkelend vakgebied waarbij verschillende non-profit- en niet-gouvernementele organisaties, regionale onderwijs- en loopbaancentra en andere instellingen betrokken zijn.

Het aantal, de omvang en het aanbod van diensten die deze organisaties leveren, worden echter niet systematisch geregistreerd.

Arbeidsmarktinformatie

Meer informatie volgt.

Beleid & Organisatie

De belangrijkste doelstellingen van loopbaanbegeleiding zijn vastgelegd in de volgende strategische documenten:

- ET 2020 Strategisch Kader voor Europese Samenwerking op het gebied van Onderwijs en Opleiding
- Onderwijsbeleidsstrategie van Tsjechië tot 2030+
- Langetermijnplan voor Onderwijs en de Ontwikkeling van het Onderwijssysteem van Tsjechië 2023–2027 (uitvoeringsdocument van Strategie 2030+)
- Strategisch Plan van het Ministerie voor het Hoger Onderwijs vanaf 2021 en de jaarlijkse updates daarvan

- Nationaal Herstelplan van Tsjechië
- Strategisch Kader voor het Werkgelegenheidsbeleid tot 2030

Financiering

Meer informatie volgt.

Instrumenten & Tools

Meer informatie volgt.

Kwaliteit

In 2022 heeft het Ministerie van Onderwijs, Jeugd en Sport tijdens een persconferentie de Ethische Code voor Leraren aangenomen. Dit initiatief werd geleid door het Lerarenplatform en betrok vertegenwoordigers van het Ministerie van Onderwijs, de Tsjechische Schoolinspectie, de Vereniging van Decanen van Pedagogische Faculteiten, verenigingen van schooldirecteuren, de Unie van Middelbare Scholen en de Oudervereniging. Deze ethische code is ook van toepassing op onderwijs- en loopbaanbegeleiders die werkzaam zijn in het regionale onderwijs.

Binnen de arbeidsbemiddelingsdiensten volgen loopbaanbegeleiders de Ethische Code voor medewerkers van het Ministerie van Arbeid en Sociale Zaken. Verschillende verenigingen, die loopbaanbegeleiders samenbrengen, hebben hun eigen ethische codes gepubliceerd op hun websites.

Onderzoek & Innovatie

Het Nationaal Pedagogisch Instituut van de Tsjechische Republiek (NPI ČR), een instelling die rechtstreeks onder het Ministerie van Onderwijs, Jeugd en Sport (MŠMT) valt, houdt zich al lange tijd bezig met vraagstukken rond loopbaanbegeleiding in het regionale onderwijs. Het NPI ČR is verantwoordelijk voor de methodologische ondersteuning van loopbaanbegeleiding, het uitvoeren van analytische onderzoeken en het ontwikkelen van ondersteunend materiaal voor scholen.

Het Tsjechische Euroguidance Centrum (onderdeel van NPI) draagt bij aan de ontwikkeling van

de competenties van loopbaanbegeleiders via hun activiteiten. Euroguidance is betrokken bij het ontwerp van leerplannen voor het basis- en voortgezet onderwijs. Daarnaast geeft het professionele e-tijdschrift Career Counselling in Theory and Practice uit, dat informatie bevat over ontwikkelingen in onderzoek naar loopbaanbegeleiding in zowel Tsjechië als Europa.

Het Centrum voor Hoger Onderwijsstudies (een openbare onderzoeksinstelling) voert onderzoeken uit naar adviesdiensten binnen universiteiten. Loopbaanbegeleiding vormt een integraal onderdeel van universitaire studentenbegeleiding. Het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Sociale Zaken (eveneens een openbare onderzoeksinstelling) verricht onderzoek naar loopbaanbegeleiding binnen arbeidsbemiddelingsdiensten.

Met de toenemende diversiteit aan loopbaanbegeleidingsdiensten groeit ook het aantal bachelor- en masterscripties die verschillende aspecten van loopbaanbegeleiding en loopbaanvaardigheden onderzoeken. Daarnaast voeren diverse non-profitorganisaties onderzoek uit naar uiteenlopende aspecten van loopbaanbegeleiding binnen projecten die worden gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds en internationale EU-programma's zoals Erasmus+ en Horizon.

Professionalisering

De verdere professionele opleiding van loopbaanbegeleiders wordt bepaald door de relevante wetgeving.

Onderwijswet

De functie van loopbaanbegeleider is niet gedefinieerd in de Onderwijswet of in de bijbehorende regelgeving. Deze rol wordt vervuld door een onderwijsadviseur, die een universitaire opleiding in de pedagogiek moet hebben afgerond en daarnaast een gespecialiseerde opleiding moet volgen binnen een levenslang leren programma aan een universiteit. Deze opleiding moet minstens 250 lesuren omvatten.

Arbeidswet en Ambtenarenwet

De professionele scholing van adviesmedewerkers van het Arbeidsbureau van Tsjechië wordt geregeld door de Ambtenarenwet. Het Arbeidsbureau biedt verplichte initiële en gevorderde opleidingen aan via eigen opleidingscentra. Deze vervolgopleidingen richten zich op het verwerven van professionele kennis, het ontwikkelen van soft skills en het versterken van informatie, communicatie en technologische vaardigheden.

Overige mogelijkheden

Personen met relevante praktijk ervaring kunnen een beroepskwalificatiecertificaat "Loopbaanbegeleider" verkrijgen op kwalificatieniveau 6 volgens het Europees

Kwalificatieraamwerk (EQF). Dit kan worden behaald door het afleggen van een examen bij een geautoriseerde instantie, overeenkomstig de Wet op de toetsing en erkenning van resultaten van verder onderwijs.

Het aanbod aan opleidingen voor loopbaanbegeleiders bij diverse onderwijsinstellingen breidt zich voortdurend uit en omvat sinds 1 mei 2024 ook programma's aan drie universiteiten:

- Bachelorprogramma (6 semesters) – Instituut voor Onderwijs en Begeleiding, Tsjechische Landbouwuniversiteit in Praag
- Loopbaanbegeleiding, Levenslang leren programma (4 semesters) – Faculteit der Geesteswetenschappen, Karelsuniversiteit

Loopbaanbegeleiding en Coaching, Masterprogramma (4 semesters) – Collegium Humanum – Warsaw Management University

Technologie

Meer informatie volgt.

Toegankelijkheid

Meer informatie volgt.

Medegefinancierd door de Europese Unie

De hier geuite ideeën en meningen komen echter uitsluitend voor rekening van de auteur(s) en geven niet noodzakelijkerwijs die van de Europese Unie of het Europese Uitvoerende Agentschap onderwijs en cultuur (EACEA) weer. Noch de Europese Unie, noch het EACEA kan ervoor aansprakelijk worden gesteld.